

Kohtuasi C-59/20**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

4. veebruar 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Bundesfinanzgericht (Austria)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

29. jaanuar 2020

Kaebaja:

DBKAG

Vastustaja:

Finanzamt Linz

Põhikohtuasja ja eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 135 lõike 1 punktis g sätestatud eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamisega seotud sellise teenuse käibemaksuvabastus, mida osutavad kolmandad isikud arvutusprogrammi, mille abil täidetakse osa haldusülesandeid, litsentsimise vormis

Eelotsuse küsimus

Kas direktiivi 2006/112/EÜ artikli 135 lõike 1 punkti g tuleb tõlgendada selliselt, et selle sättega kehtestatud maksuvabastuse eesmärgil kuulub mõiste „eriotstarbelise investeerimisfondi haldamine“ alla ka kolmandast isikust litsentsiandja poolt investeerimisfondi valitsejale (edaspidi „fondivalitseja“) spetsiaalselt eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamiseks loodud eritarkvara kasutusõiguse andmine, kui selle eritarkvara eesmärk on põhikohtuasjaga sarnaselt üksnes eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamisele omaste ja oluliste tegevuste tegemine, mis aga toimub fondivalitseja tehnilise taristuga ja

selle funktsioone saab täita vaid fondivalitseja ebaolulises mahus osutatud kaasabi tõttu ning kasutades jooksvalt fondivalitseja antud turuandmeid?

Viidatud liidu õigusnormid

Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, artikkel 44, artikli 135 lõike 1 punkt g ja artikkel 196

Nõukogu 20. detsembri 1985. aasta direktiiv 85/611/EMÜ avatud investeerimisfonde (UCITS) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta vaidlusalusel ajal kehtivas redaktsioonis (vt direktiivi 2009/65/EÜ III lisa A osa)

Viidatud riigisisese õiguse sätted

1994. aasta käibemaksuseaduse (Umsatzsteuergesetz, edaspidi „UStG 1994“, *BGBI.* nr 663/1994 *BGBI.* I nr 24/2007 redaktsioonis) § 3a lõige 6, § 6 lõike 1 punkti 8 alapunkt i, § 19 lõige 1 ja § 20 lõige 1

1993. aasta investeerimisfondide seadus (Investmentfondsgesetz 1993, edaspidi „InvFG 1993“, *BGBI.* nr 532/1993 *BGBI.* I nr 69/2008 redaktsioonis)

Viidatud Euroopa Kohtu praktika

4. mai 2006. aasta kohtuotsus Abbey National plc, C-169/04; 7. märtsi 2013. aasta kohtuotsus GfBk Gesellschaft für Börsenkommunikation mbH, C-275/11; 13. märtsi 2014. aasta kohtuotsus ATP PensionService A/S, C-464/12; 9. detsembri 2015. aasta kohtuotsus Fiscale Eenheid X NV cs, C-595/13; 5. juuni 1997. aasta kohtuotsus SDC, C-2/95; 13. detsembri 2001. aasta kohtuotsus CSC, C-235/00; 26. mai 2016. aasta kohtuotsus Bookit Ltd, C-607/14; 25. juuli 2018. aasta kohtuotsus DPAS Ltd, C-5/17; 3. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Cardpoint GmbH, C-42/18; 6. oktoobri 1982. aasta kohtuotsus CILFIT, C-283/81

Põhikohtuasja faktiliste asjaolude ja menetluse kokkuvõte

- 1 DBKAG pakub eriotstarbeliste investeerimisfondide maksuvaba haldust direktiivi 2006/112/EÜ artikli 135 lõike 1 punkti g tähenduses. Saksamaal asuv SC GmbH andis DBKAG-le 11. detsembri 2008. aasta litsentsilepinguga ühekordse litsentsitasu eest SC-tarkvara tähtajatu kasutusõiguse riskijuhtimise ja tulemuslikkuse mõõtmiseks oluliste arvutuste tegemise haldusteenusteks. SC tagab 12 kuu jooksul alates süsteemi tarnimisest, et tarkvaral on eesmärgipärasel kasutamisel lepingus kokkulepitud omadused. SC tarkvara sobib kokkuleppe kohaselt üksnes DBKAG enda teise tarkvaraga koos kasutamiseks.

- 2 Teistes 11. detsembril 2008 sõlmitud lepingutes (teenuste osutamise leping, teenindus- ja hooldusleping) lepitati kokku, et SC osutab tähtajatult erinevaid teenuseid DBKAG toetamiseks nt süsteemi rakendamisel või DBKAG töötajate koolitamisel. Täpsemalt kirjeldatud teenindusteenuste kõrval kohustus SC ka kõrvaldama süsteemi ilmnunud puudused programmi uuendustega.
- 3 SC vastutab üksnes tehnilise arendamise ja DBKAG nõuete täitmise eest ning lisaks tarkvara tehnilise toimimise eest, millega peab olema tagatud, et asjaomase tarkvaraga saab ka tegelikult osutada kokkulepitud teenust, milleks on riski- ja tulemuslikkuskäitajate arvutamine. Kuna mõlemad SC väljatöötatud moodulid seadistati DBKAG nimetatud parameetritele, ei vastuta SC vigaste tulemuste eest, mis tulenevad DBKAG nimetatud parameetritest ja/või kättesaadavaks tehtud turuandmetest, vaid lisaks puhtalt tehnilistele aspektidele eelkõige näitajate õige arvutamise eest. Otsest mõju SC-tarkvaraga tehtud arvutustele DBKAG-l ei olnud. Lepingujärgselt vastutab SC DBKAG ees tahtlikult põhjustatud kahju ning (piiratud summas) raske hooletuse ja intellektuaalomandiõiguste rikkumise eest. Selles ulatuses võiks SC vastutada DBKAG-le seadusest tulenevate nõuete rikkumise eest määratud haldustrahvide korral, kui selle põhjus on nt ebaõige programmeerimine või tehniline rike.
- 4 Antud kasutusõiguse tähtajalisus tuleneb sellest, et SC osutab tarkvara kasutamiseks vajalikke ning olulisi lepingus kokkulepitud teenindus- ja hooldusteenuseid, ning ka sellest, et tarkvara ei saa enam kasutada, kui neid täiendavalt kokkulepitud teenuseid enam ei tellita ja nende eest ei maksta. SC-ga koostöö lõpetamisel on DBKAG kohustatud viivitamatult kustutama kõik tarkvara salvestatud koopiad ja muud selle juurde käivad andmed.
- 5 SC programmide kasutamiseks vajalike eeltööde raames pidi DBKAG kohandama IT-keskkonda tark- ja riistvara osas SC-tarkvara nõuetele. Järgmise sammuna määratles DBKAG SC jaoks parameetrid (nt tarkvara funktsioonid, arvutusmeetodid jne). Enne kui SC-tarkvara sai hakata oma funktsioone täitma, sisestas DBKAG käsitsi oma andmebaasi veel teatud näitajad. Need DBKAG poolt käsitsi tehtud eeltööd toimuvad ka jooksvalt, eelkõige väärtpaberite andmete muutmisel. Osa andmeid võetakse ka automaatselt fondi raamatupidamisest. Umbes 10% riskijuhtimisosakonna igapäevasest töömahust moodustavad eeltööd. Edasi teeb SC-tarkvara igapäevaseid riskijuhtimiseks vajalikke arvutusi ning iganädalasi või juhtumipõhiseid tulemuslikkuse arvutusi automaatselt ja iseseisvalt.
- 6 DBKAG teiste moodulitega seotud liidestite kaudu loetakse arvutuste jaoks vajalikud aktuaalsed kursside andmed ja väärtused iga päev SC-programmi. SC-tarkvara arvutuste puhul DBKAG-poolset sekkumist ei esine. Vajadusel saadab SC-programm ka autonoomselt hoiatusi pädevatele DBKAG töötajatele. Kui arvutusprotsessid on tehniliselt lõppenud, salvestab SC-tarkvara arvutatud riski- ja tulemuslikkuskäitajad otse DBKAG andmebaasi. Fondijuhtidele esitatavad aruanded ja ametiasutustele esitatavad seadusega kehtestatud aruanded koostab seejärel DBKAG ise.

- 7 SC väljatöötatud moodulid tagavad selle tulemusena, et eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamiseks vajalikud riski- ja tulemuslikkusnäitajad arvutatakse õigeaegselt ning DBKAG saab seetõttu täita oma seadusest tulenevaid kohustusi ning vastata turu nõudmistele seoses riskijuhtimise ja tulemuslikkuse arvutamisega.
- 8 Finanzamt (maksuamet) tegi DBKAG juures toimunud maksukontrolli raames tuvastatud uute teenuse osutamise konkreetsete asjaolude alusel kindlaks, et kasutusõiguse andmine on maksustatav, ja määras seejärel käesolevalt vaidlusalustes uuesti algatatud menetlustes pöördmaksustamissüsteemi kohaselt DBKAG-le üle läinud käibemaksu saadud teenuse eest. Bundesfinanzgerichtis (föderaalne maksukohus) Finanzamti otsuste peale esitatud kaebusi läbi vaatav kohtunik vajab vastuseid eelotsusemenetluses Euroopa Kohtule esitatud küsimustele.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 9 **Finanzamti** arvates osutab DBKAG riskijuhtimise ja tulemuslikkuse arvutamise haldusteenuseid tarkvarale omandatud kasutusõiguse abil ise ja tarkvara kasutamise lubamist ei saa tõlgendada aktiivse haldusteenusena. SC kohustus piirdub vaid tarkvara kasutamise lubamisega. Kõik arvutusteks vajalikud andmed ja väärtused saadakse DBKAG andmepankadest automaatselt või sisestatakse DBKAG töötajate poolt käsitsi. Ka teenuste eest arveldamine ei toeta eeldust, et SC osutab aktiivselt teenuseid. Tarkvara kasutamise lubamist võiks äärmisel juhul vaadelda kui tehnilist abiteenust, mis ei ole eriotstarbelise investeerimisfondi haldamisele omane ja oluline. Mitte mingil juhul ei osuta SC riskijuhtimise ja tulemuslikkuse arvutamise teenust eraldi tervikuna, kuna DBKAG panustab oluliselt mõlemasse teenuseosasse. SC-programm ei saaks ilma DBKAG kaasabita asjaomaseid arvutusi teha. Ka vastutust käsitlevatest tingimustest nähtub, et SC vastutab üksnes tarkvara lepingukohase loomise ja järgneva kasutamise lubamise eest, kuid mitte kindlate haldusülesannete osutamise eest.
- 10 **DBKAG** seevastu leiab, et majanduslikus mõttes osutab mõlemaid eriomaseid ja olulisi haldusteenuseid (riski ja tulemuslikkuse arvutamist) sisuliselt nende olulistes punktides tegelikult SC-programm ning seeläbi automaatselt SC. SC osutas neilt sisseostetud maksuvabastusega teenust eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamiseks direktiivi 2006/112/EÜ artikli 135 lõike 1 punkti g tähenduses. Käibemaksualane hinnang tuleb anda eraldi tsiviilõiguslikust käsitlesest. Kasutamise lubamine on üksnes teenuse osutamise vorm ja mitte selle tegelik sisu, mis on juurde ostetud. Need tarkvara poolt automaatselt osutatavad teenused asendavad teenuseid, mida varem osutasid DBKAG töötajad. DBKAG poolt kasutada antud andmed laeb SC-tarkvara automaatselt alla ja need integreeritakse programmi. Euroopa Kohtu GfBK otsuse kohaselt, mille puhul ei olnud takistuseks isegi see, kui tellija langetas lõpliku otsuse soovitatud ostude ja müükide osas, ei oma tähtsust see, et DBKAG ise täidab mõlema teenuse osa jaoks ebaolulisi osi. Lisaks piisab maksuvabastuse kasutamiseks nimetatud

kohtuotsuse alusel tõenäoliselt isegi vaid sisseostetud tegevuse ja maksuvabastusega eriotstarbelise investeerimisfondi haldamise vahelisest lahutamatust seosest. SC osutab põhimõtteliselt tähtajatult sisseostetud haldusteenuseid ühe paketina, mis koosneb tarkvara kasutusõiguse andmisest ning lisaks eraldi tasustatavatest teenindus- ja hooldusteenustest.

Eelotsusetaotluse põhjenduse lühikokkuvõte

- 11 Euroopa Kohus on korduvalt tõlgendanud direktiivi 2006/112/EÜ artikli 135 lõike 1 punkti g, millega antakse maksuvabastus liikmesriikide määratletud eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamisele, ja on otsustanud, et ka kolmandast isikust fondivalitsejale üle antud haldusteenused võivad olla maksuvabastusega hõlmatud, kui nende teenustega täidetakse eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamisele omaseid ja olulisi ülesandeid ning kui nad igakülgset hinnates moodustavad eraldi terviku (vt eespool nimetatud otsuseid). Arvestades erinevaid arvamusi teenuseosutajate hindamise osas, käimasolevas halduskohtumenetluses poolte erinevat tõlgendust eraldi terviku moodustamise kriteeriumi ulatuse osas ja nende maksuvabastuse rakendatavust piiravate tõlgendusvõimaluste võimalikku vastuolu maksuvabastuse sätte pigem laia eesmärgiga, on eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates aga endiselt põhjendatud kahtlusi mõiste „eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamine“ tõlgendamises kooskõlas liidu õigusega.
- 12 1993. aasta investeerimisfondide seaduse alusel toimuv riskijuhtimine ja tulemuslikkuse mõõtmine on põhimõtteliselt eriotstarbelise investeerimisfondi haldamisele omased ja olulised osad, mida põhimõtteliselt võib sisse osta maksuvaba haldusteenusena, kui on täidetud nõutavad tingimused Euroopa Kohtu kohtupraktika tähenduses. Pooled nõustuvad ka sellega, et tingimuste täitmise korral võib sisseostetud teenust osutada ka elektrooniliselt ja automatiseeritult. Ka maksuhalduri arvates on mõlema SC-programmi puhul tegemist spetsiaalselt investeerimisfondi tegevuseks kujundatud tarkvaraga, mis võtab arvesse seadusandja kompleksseid nõudeid asjaomastes valdkondades. Seevastu tundub küsitav, kas vaidlusaluseid teenuseid osutab litsentsiandja või litsentseeritud tarkvara abil litsentsisaaja ise või kas juhul, kui teenused omistatakse litsentsiandjale, on need teenused põhikohtuasja konkreetsetel tingimustel eriotstarbelise investeerimisfondi haldamisele omased, olulised ja piisavalt autonoomsed Euroopa Kohtu senise tõlgenduse tähenduses. Litsentseeritud tarkvara abil tehtud arvutused ja saadud teave on küll mõlema teenuse osa olulised alused, kuid neid osutatakse kokkuvõttes DBKAG ja SC ühiste teenustena.
- 13 Nii direktiivis 85/611/EMÜ kui ka 1993. aasta investeerimisfondide seaduses, millega see direktiiv Austria õigusesse üle võeti, on riskijuhtimisele ja tulemuslikkuse mõõtmisele kui mõlemale halduse komponendile vastavalt siin asjakohastele õigusnormidele sätestatud kogumina vaadeldes vaieldamatult järgmised spetsiifilised ja seaduse kohaselt täitmisele kuuluvad ülesanded: (1) üksikute positsioonide ja investeerimisprofiiliga tervikuna seonduvate riskide

pidev mõõtmine ja jälgimine, (2) ametiasutuste ees aruandlus- ja teavitamiskohustuse täitmine, (3) aasta tegevusaruande koostamine koos viimase 5 aasta võrdleva ülevaatega, mis peab kajastama tulemuslikkust (tootlikkust) ja (4) investorite suhtes teavitamiskohustuste täitmine. DBKAG täidab neid ülesandeid osaliselt oma töötajate, oma tarkvara, enda poolt arvatud või juurde ostetud andmetega ning ka kasutades SC-tarkvara.

- 14 Eelnevalt viidatud Euroopa Kohtu otsused kohtuasjades SDC, CSC, Bookit Ltd, DPAS Ltd ja Cardpoint GmbH käsitlesid vastavalt kohaldatavas käibemaksudirektiivis konkreetselt nimetatud maksuvabastusega finantsteenuseid, näiteks maksete ja ülekannetega seotud tehinguid või teatud väärtpaberitega seotud tehinguid. Seevastu käesolevas menetluses vaieldakse maksuvabastuse rakendatavuse üle oluliselt laiemalt sõnastatud „liikmesriikide määratletud eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamise“ teenuse puhul. Euroopa Kohus ütleb selle kohta näiteks (vt kohtuotsus SDC, punkt 66), et teenuse tulemusel, mis on omane ülekannetega seotud tehingutele, peab toimuma raha ülekandmine ning sellega kaasnema õigusliku ja finantsilise olukorra muutus. Euroopa Kohtu seisukohti konkreetsete finantsteenuste eriomasuse kohta ei saa seepärast piiranguteta kanda üle laiemalt sõnastatud mõistele „eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamine“ sellises tähenduses, et siin võib eriomane olla vaid üks teenus, mis mõjutab otseselt fondi finantsolukorda (portfelli haldus kitsas tähenduses). Kuna Euroopa Kohus selgelt ei järginud kohtuotsuses Abbey National komisjoni ja Ühendkuningriigi arvamust, et mõistet „eriotstarbelise investeerimisfondi haldamine“ on vaja tõlgendada kitsalt, ei piirdu eriotstarbelise investeerimisfondi haldamine põhimõtteliselt üksnes investeringute haldamisega kitsas tähenduses. Euroopa Kohtu seisukohad konkreetselt nimetatud maksuvabade finantsteenuste eriomasuse kohta ei ole seepärast ülekantavad eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamisele. Maksust ei ole siin vabastatud nimelt mitte „avalikkuselt saadud kapitali ühine investeerimine“, vaid „eriotstarbelise investeerimisfondi haldamine“. Viidatud kohtuotsustele saab aga tugineda seoses üldiste seisukohtadega, mis käsitlevad sisseostetud teenuse maksuvabastust või võimalust osutada teenuseid ka elektrooniliselt. Küsitavaks jääb aga eelkõige see, kas tarkvara kasutamise passiivne lubamine kujutab endast juba riskijuhtimise ja tulemuslikkuse mõõtmise teenust ning kas see tegevus moodustab nõutava eraldiseiseva terviku.

- 15 Tõlgendamisel tuleb arvestada, et maksuvabastuse eesmärk on lihtsustada väikeinvestorite rahalisi investeringuid investeerimisfondidesse. Osalemine investeerimisfondis ja otsesed investeringud investeerimisobjektidesse peavad olema käibemaksu mõttes neutraalsed. Seetõttu peab soovimatu hinnatõusu vältimiseks põhimõtteliselt olema võimalik osta eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamisele omaseid ja tüüpilisi teenuseid sisse maksuvabalt. Nii leidis Euroopa Kohus kohtuotsuses GfBk (punkt 31), et ettevõtja, kes osutab haldamisele sarnanevat maksuvabastusega teenust oma töötajatega, ei tohi sattuda paremasse olukorda, kui ettevõtja, kes neid teenuseid sisse ostab. Küsimused tekivad aga sellest, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt tuleb maksuvabastuse sätteid (kohtuotsus Abbey National, punkt 70) tõlgendada

põhimõtteliselt kitsalt ja seepärast on Euroopa Kohtu võimalikud maksuvabastust piiravad kriteeriumid (teenuse eriomasmus, olulisus ja nõutav eraldiseisva terviku moodustamine) vastuolus maksuvabastusega järgitava eesmärgiga.

Haldusteenuse osutamine litsentsiandja või litsentsisaaja poolt

- 16 DBKAG väidab seega, et teenuse osutamise konkreetne viis – elektrooniline, automaatne või käsitsi andmetöötlus – ei ole maksuvabastuse kasutamise jaoks oluline. Maksuvabastuse kasutamine ei ole välistatud vaid asjaoluga, et teenus toimub täielikult elektroonilise andmetöötluse teel. Maksuvabastust ei saa aga kasutada juhul, kui teenus hõlmab vaid tehnilist ja elektroonilist tuge isikule, kes teeb maksuvabastuseks olulisi ja omaseid tegevusi. See tuleneb siiski teenuse olemusest ja mitte selle osutamise viisist (Euroopa Kohtu otsus SDC, punkt 37).
- 17 Kohtuotsuse Abbey National punktide 66 ja 67 kohaselt määratletakse eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamine osutatud teenuste sisu, mitte teenuse osutaja või saaja põhjal. Kohtuotsuses Bookit lisab Euroopa Kohus (punkt 52), et niisuguse teenuse automatiseeritus ja eelkõige see, et arveldusfaili edastamine toob automaatselt kaasa asjassepuutuvate maksete või ülekannete tegemise, ei muuda osutatud teenuse laadi ja on järelikult maksuvabastuse kohaldamise seisukohast asjassepuutumatu.
- 18 Euroopa Kohtule esitatud küsimus vajab eelkõige vastamist seepärast, et kohtuasja SDC põhikohtuasjas (punktide 8 ja 9 kohaselt) ei andnud töövõtja oma tellijatele kasutusõigust tarkvarale ja SDC osutas seal asjaomast teenust elektrooniliselt oma tarkvaraga. Ka kohtuasja Bookit asjaolude kohaselt osutas Bookit oma teenuseid ilma tellijale tarkvara osas kasutusõigusi üle andmata. Käesolevate vaidlusaluste asjaolude puhul seevastu lubas SC tellijal tarkvara kasutada ühekordse litsentsitasu eest. Seega tekib küsimus, kas neil tingimustel osutab SC eriotstarbelise investeerimisfondi haldamise teenust üleüldse ise. Alles pärast selle põhimõttelise küsimuse selgitamist saab eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates kontrollida edasiste tingimuste täitmist.

Eriomasus, olulisus ja igakülgset hinnates eraldi terviku moodustamine

- 19 Riskijuhtimise ja tulemuslikkuse mõõtmise teenuseosade eespool nimetatud ülesanded on eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates põhimõtteliselt eriotstarbelise investeerimisfondi haldamisele omased. Need teenused on igal juhul lahutamatult seotud fondi juhtimisega, omavad otsest mõju fondi finantsilisele olukorrale ning mõjutavad (ja võimaldavad) otsustavalt ja otseselt finantsriskide või investeerimisotsuste hindamist.
- 20 SC-tarkvara arvutused on igal juhul oluliseks aluseks eespool nimetatud seadusega kehtestatud riskihindamise ja tulemuslikkuse mõõtmise ülesannete täitmiseks (vt direktiiv 85/611/EMÜ). Kokkuvõttes täidavad aga mõlemad tarkvaramoodulid funktsioone 1 ja 2 iseseisvalt ning annavad DBKAG-le funktsioonide 3 ja 4 jaoks olulised arvutustulemused, et DBKAG saaks täita oma haldusülesandeid. Kuna Euroopa Kohus on nõudnud, et ülevõetud funktsioonide

puhul peab üle minema ka vastutus ja sisseostetud haldusteenus peab moodustama eraldi terviku, tekib seega küsimus, kas üksikute teenuseosade osutamine riskijuhtimise ja tulemuslikkuse mõõtmise eriomaste ülesannete jaoks saab olla maksust vabastatud.

Vastutus

- 21 Maksuvaba teenust direktiivi mõttes tuleb eristada puhtalt materiaalsest ja tehnilisest teenusest. Sel eesmärgil peab liikmesriigi kohus uurima esmajoones kolmanda isiku vastutuse ulatust tellija ees, nimelt küsimust, kas see vastutus hõlmab vaid tehnilisi aspekte või laieneb see ka maksuvabastusega teenuse eriomastele ülevõetud funktsioonidele (Euroopa Kohtu otsus *Bookit*, punkt 40 ning kohtuotsus *DPAS*, punkt 36).
- 22 Kui tuleb lähtuda sellest, et riskianalüüs ja tulemuslikkuse mõõtmine on eriotstarbelise investeerimisfondi haldamisele omased elemendid, siis tuleb tuvastada, milliseid funktsioone need elemendid peavad täitma või millised tulemused on neile funktsioonidele omased ja kas SC vastutus laieneb ka neile funktsioonidele omastele tulemustele. Sisseostetud riskijuhtimise ja tulemuslikkuse mõõtmise teenuse osutaja peaks seega vastutama eelnimetatud riskianalüüsi ja tulemuslikkuse mõõtmise oluliste funktsioonide eest.
- 23 SC vastutab vähemalt sisesuhtes mõlema *DBKAG* esimese funktsiooni eest. Punktide 3 ja 4 osas võib SC vastutada selles ulatuses, milles *DBKAG* tugineb nende funktsioonide täitmisel SC-programmidelt saadud näitajatele.
- 24 Kolme asjakohase Euroopa Kohtu otsuse puhul (kohtuasjades *Abbey National*, *GfBk* ja *Fiscale Eenheid*) ei ole Euroopa Kohus käsitlenud vastutuse teemat siin mõeldud tähenduses. Seda aspekti on käsitletud kohtuotsustes, mis puudutasid konkreetselt nimetatud maksuvabastusega finantsteenuseid. Kohtuotsuses *GfBk* vastas Euroopa Kohus jaatavalt küsimusele maksuvabastuse kohaldatavuse kohta, kuigi lõplik vastutus jäi fondivalitsejale. Seepärast näib küsitav, kas vastutuse küsimus on käesolevatel asjaoludel üldse oluline, ja juhul, kui sellele küsimusele tuleb vastata jaatavalt, kas SC vastutus on siin piisav Euroopa Kohtu praktika tähenduses.

Nõutav eraldi terviku moodustamine

- 25 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates ei ole selge, kas SC panus riskijuhtimise ja tulemuslikkuse hindamise haldusteenustesse on piisaval tasemel autonoomne Euroopa Kohtu senise praktika tähenduses seoses nende haldusteenuste kogu sisu ning maksuvabastuse kohaldatavusega.
- 26 Seda, kuidas tuleb saada aru mõistest „igakülgselt hinnates eraldi tervik“, selgitas kohtujurist oma 8. septembri 2005. aasta ettepanekus kohtuasjas *Abbey National* (punkt 98 jj): eraldi tervik on olemas siis, kui haldamisele omase ja olulise osa puhul võetakse üle mitte ainult üksikuid abitegevusi, vaid osutatakse teatavas mõttes kompleksteenust. Nõutav iseseisvus on selle kohaselt olemas, kui kolmas

isik võtab teenused üle tervikuna, mis moodustab kõigi fondivalitsemiseks vajalike ülesannete olulise osa.

- 27 Finanzamti arvates täidab SC-tarkvara äärmisel juhul riskijuhtimise ja tulemuslikkuse mõõtmise haldusteenuse funktsioone üksnes osaliselt ning SC-tarkvara ei võta mingil juhul seda haldusteenust üle kompleksteenuse vormis. Seevastu DBKAG arvab, et Euroopa Kohtu otsuses GfBk piisava autonoomsuse kriteeriumi käsitlemata jätmise tõttu tuleb lähtuda sellest, et Euroopa Kohus ei omistanud sellele kriteeriumile olulist tähendust. DBKAG peab oluliseks, et tegemist peab olema teenuse osutaja piiritletud oma tegevusega, millel on lahutamatu seos fondivalitseja enda tegevusega. Lisaks osutati SC-tarkvara abil olulist osa vaidlusalustest teenuseosadest, nimelt riski- ja tulemuslikkusnäitajate arvutusi. See, et DBKAG panustab ebaolulisel määral, ei ole GfBk kohtuotsust arvestades takistuseks.
- 28 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates nähtub Euroopa Kohtu otsustest finantsteenuste sisseostmise kohta, mis tehti ajaliselt pärast GfBk kohtuotsust (kohtuasjad Bookit, DPAS, Fiscale Eenheid ja Cardpoint), selgelt, et Euroopa Kohus peab jätkuvalt õigeks seda, et maksuvabastuse kasutamiseks peab sisseostetud teenuse puhul olema tegemist „igakülgset hinnates eraldi tervikuga“. Kohtuotsuse Bookit punktide 38-41, kohtuotsuse DPAS punkti 34 ning kohtuotsuse Fiscale Eenheid punkti 71 kohaselt tuleb tugineda teenuse funktsionaalsetele aspektidele: tehingu liigitamiseks eriotstarbelise investeerimisfondi haldamiseks vajalikuks tehinguks peab teenus moodustama igakülgset hinnates eraldiseisva terviku, mis täidab eriotstarbelise investeerimisfondi haldamise eriomaseid ja põhilisi funktsioone. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu jaoks ei ole siiski selge, kui kaugele peab sisseostetud haldusteenuse eraldiseisvus ulatuma, et see moodustaks igakülgset hinnates eraldiseisva terviku.
- 29 Küsitav on, kas ka ühe osa osutamine asjaomasest teenusest on juba piisavalt eraldiseisev ja moodustab seega igakülgset hinnates eraldi terviku. Kui edaspidigi on nõutav igakülgset hinnates eraldi tervik, tekib küsimus, kas SC teenus on DBKAG ja SC vahelise kirjeldatud koostöö tõttu Euroopa Kohtu senise tõlgenduse kohaselt piisavalt autonoomne.
- 30 Vastamine direktiivi 2006/112/EÜ artikli 135 lõike 1 punkti g tõlgendamist puudutavatele küsimustele, eelkõige mõiste „eriotstarbelise investeerimisfondi haldamine“ ulatuse kohta, on käimasoleva kaebemenetluse puhul Bundesfinanzgerichti (föderaalne maksukohus) jaoks otsuse tegemisel põhimõttelise tähtsusega seoses asjaomasele tarkvarale kasutusõiguse andmise maksuvabastuse või maksustatavusega. Bundesfinanzgericht (föderaalne maksukohus) ei ole eelkõige seni lahendatud kohtuasjadest erinevate ja eespool kirjeldatud asjaolude tõttu veendunud, et liidu õiguse tõlgendamises ei ole asjaomasel juhul kahtlusi. Lisaks on Euroopa Liidus erapooletu konkurentsi huvides oluline tuua kiirelt selgust direktiivi kõnealuse sätte tõlgendamisse.